

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM
KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE
ATATÜRKÇÜLÜK

LGS 2023

(1.dönem konuları kapsar)

DESTEK
DENEMESİ

1

Adı ve Soyadı

Sınıfı/Şubesi

Öğrenci Numarası

DERS	SORU SAYISI	SINAV SÜRESİ (DAKİKA)
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	10	20 dakika

Metin Özdamarlar'ın öğrencilerimize hediyesidir.

1. Tanzimat Dönemi'nde yetişen ve Jön Türkler (Genç Osmanlılar) adıyla bilinen Türk aydınlarına göre Osmanlı Devleti'nin yaşadığı sorunlar mutlakiyet yönetiminden kaynaklanıyordu. Bu nedenle bir an padişahın yanında bir de meclisi açılmalı ve padişah meclisle birlikte ülkeyi yönetmeliydi. Böylece mecliste yer verilecek azınlıkların isyanlarının önüne geçilecekti. Jön Türkler Meşrutiyet'i ilan etmeyi kabul eden II. Abdülhamit'i tahta çıkardılar. Padişah 23 Aralık 1876'da Kanun-u Esasi'yi yürürlüğe koydu. Bu kapsamda seçimler yapıldı, Mebusan Meclisi açıldı.

Verilen bilgiler değerlendirildiğinde Osmanlı Devleti'nde;

- I. Meşrutî
- II. Anayasal
- III. Parlamenter

sistemlerinden hangilerine geçildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

2. Mustafa Kemal'in askerlik hayatında birçok kişilik özelliği ön plana çıkmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde verilen kişilik özelliği ile olay-olgu eşleştirmesi yanlıştır?

	<u>Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatıyla İlgili Olay ve Olgular</u>	<u>Mustafa Kemal'in Öne Çıkan Kişilik Özelliği</u>
A)	31 Mart Olayı'nı bastırmak için İstanbul'a gelen Hareket Ordusunun kurulmasında ve harekât planlarının hazırlanmasında rol oynamıştır.	Örgütleyicilik
B)	Balkan Savaşları sırasında herhangi bir çıkarma ihtimaline karşı Gelibolu'da görev almıştır.	Askerî deha
C)	Trablusgarp Savaşı'nda Genelkurmaydan izin olarak gönüllü olarak savaşmak için bölgeye gitmiştir.	Vatanseverlik
D)	Sofya Askeriateşeliği sırasında Avrupalı diplomatlarla sık sık görüşmüş, görevini en iyi şekilde yapmış, yazdığı raporları başkente yollamıştır.	Sorumluluk

3. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği bazı cephelerle ilgili bilgilere tabloda yer verilmiştir.

KAFKAS	Kafkaslardaki petrol kaynaklarına hâkim olmak, Rus işgalindeki Kars ve Ardahan'ı geri almak ve Kafkaslar üzerinden Orta Asya Türkleri ile birleşmek amaçlarıyla cephe açılmıştır. İki metreye oluşan kalın kar tabakası ve dondurucu soğukla nedeniyle Sarıkamış Harekati'nde çok sayıda şehit verilmiştir. Rus ordusu 1916'da taarruza geçerek Erzurum, Muş, Bitlis, Trabzon, Bayburt, Van ve Erzincan'ı ele geçirmiştir.
KANAL	Osmanlı Devleti, Mısır'a yeniden hâkim olmak ve İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek için Süveyş Kanalı'na 1915'te bir taarruz gerçekleştirmiştir. Çölün kavurucu sıcakları ve iklim koşullarıyla nedeniyle cephede başarısız olunmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin bu cephelerde başarısız olmasından hangi alandaki etken neden olmuştur?

- A) Coğrafi B) Siyasi C) Askerî D) İktisadî

4. Misak-ı Millî kararlarından bazıları şunlardır:

- Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalandığı sırada düşman devletlerinin işgali altında bulunan Arap çoğunluğun yaşadığı yerlerin geleceği o bölge halkının oylarına göre tayin edilecektir. İşgal edilmemiş bölgeler ise bölünemez ve ayrılmaz bir bütün sayılacaktır.
- İstanbul şehrinin ve Marmara'nın güvenliği her türlü tehlikeden uzak kalmalıdır. Boğazların dünya ticaretine ve ulaşımına açılması bizim ve ilgili diğer tüm devletlerin birlikte vereceği karara bağlı olacaktır.
- Azınlıkların hakları, komşu ülkelerdeki Müslüman halkın da aynı haklardan yararlanması şartıyla tarafımızdan tanınacak ve sağlanacaktır.
- Siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olacak sınırlamalar kaldırılacaktır.

Bu maddeler değerlendirildiğinde Misak-ı Millî ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Millî sınırlarımız çizilerek Türk vatanının bütünlüğü esas alınmıştır.
- B) İtilaf Devletleri ile yapılacak barış antlaşmasının ilkeleri belirlenmiştir.
- C) Egemenliğin her koşulda millete verilmesi için ulusal bir çağrı yapılmıştır.
- D) Mali ve ekonomik müdahalelerin, siyasi dayatmaların reddedileceği belirtilmiştir.

5. İzmir'in işgalinden hemen önce düzenlenen mitingde dağıtılan bildirilerde aşağıdaki ifadeler yer almıştır:

“Ey bedbaht Türk! Wilson İlkeleri ve insanlık adına senin hakkın elinden alınıyor ve namusun lekeleniyor. Buralarda Rum'un çok olduğu ve Türklerin Yunan işgalini memnuniyetle kabul edeceği söylendi. Bunun sonucu olarak güzel memleketin Yunanlılara verildi. Şimdi sana soruyoruz, Rumlar Türklerden daha mı çok? Yunan egemenliğini kabul etmek istiyor musun?”

(15 Mayıs 1919 Redd-i İlhak Millî Heyeti Hayat Tarih Mecmuası, 1967, S 5, s. 44.)

Bildiride uyulmadığı belirtilen Wilson İlkesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Galip devletler mağlup devletlerden toprak ya da savaş tazminatı almayacaktır.
- B) Devletler arası barışı sağlamak amacıyla Milletler Cemiyeti teşkilatı kurulacaktır.
- C) Osmanlı Devleti'nde Türklerin yoğun olduğu bölgelerin bağımsızlığı sağlanacaktır.
- D) Türklerin egemenliği altında yaşayan milletlerin kendi kendini yönetme hakkı olacaktır.

6. Mustafa Kemal, Nutuk'ta Tekâlif-i Millîye Emirleri'ni şöyle anlatmıştır:

“2 sayılı emrime göre her aile birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık hazırlayıp Tekâlif-i Millîye Komisyonuna teslim edecekti.

3 sayılı emrimle tüccarın ve halkın elinde bulunan çamaşırılık bez, her türlü kışlık ve yazlık kumaş, kalın bez, kösele, meşin, tel, çivi, kundura ipliği, nal, mih, yem torbası, yular, semer ve organ stoklarının yüzde kırkına, bedeli sonradan ödenmek üzere el koydum.

4 sayılı emrimle eldeki buğday, saman, un, arpa, fasulye, bulgur, nohut, mercimek, kasaplık hayvan, şeker, gaz, pirinç, sabun, yağ, tuz, zeytinyağı, çay, mum stoklarının yine yüzde kırkına, bedeli sonradan ödenmek üzere el koydum.”

Buna göre, Tekâlif-i Millîye Emirleriyle aşağıdaki alanlardan hangisinde Türk ordusunun güçlendirilmek istendiği söylenemez?

- A) Cephane
- B) Kıyafet
- C) Asker
- D) Gıda

7. Millî Mücadele Sürecinde I. İnönü Zaferi

6-10 Ocak 1921: Yunanlar, Ankara'ya doğru ilerlemek için taarruza geçti. Türk ordusu Yunanları yenilgiye uğratarak çekilmek zorunda bıraktı.

20 Ocak 1921: 1921 Anayasası'nın (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu) kabul edildi.

21 Şubat - 12 Mart 1921: Londra Konferansı toplandı.

1 Mart 1921: Afganistan ile dostluk antlaşması imzalandı.

12 Mart 1921: İstiklal Marşı kabul edildi.

16 Mart 1921: Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalandı.

I. İnönü Zaferiyle ilgili verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Misak-ı Millî'de yer alan amaçlara ulaşılmıştır.
- B) Millî Mücadele'nin askerî safhasını sonlandırmıştır.
- C) Düzenli ordunun varlığını tartışmalı hâle getirmiştir.
- D) Hem ulusal hem de uluslararası sonuçları olmuştur.

8. İzmir'de doğan İsmet İnönü, 1903'te Harp Okulundan, 1906'da da Harp Akademisinden birincilikle mezun oldu. I. Dünya Savaşı'nda çeşitli cephelerde bulunduktan sonra Millî Mücadele'nin başlaması ile birlikte Anadolu'ya geçti. Batı Cephesi Komutanlığına getirildi. Büyük Taarruz'un zaferle noktalanmasının ardından Mudanya Mütarekesi görüşmelerinde ve Lozan Barış Konferansı'nda Türkiye'yi temsil etti. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk başbakanı olan İsmet İnönü, Atatürk'ten sonra seçildiği cumhurbaşkanlığı görevini 1950 yılına kadar sürdürdü.

(Andrew MANGO, Atatürk, s. 625, 626)

Metin incelendiğinde, İsmet Paşa'nın aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili faaliyette bulunduğu söylenemez?

- A) Diplomasi
- B) Askerî
- C) Siyasi
- D) Eğitim

9. Tabloda, Mustafa Kemal'in Millî Mücadele'nin Hazırlık Sürecindeki çalışmalarına ve bu çalışmalara örnekler verilmiştir.

	<u>Mustafa Kemal'in Millî Mücadele'nin Hazırlık Sürecindeki Çalışmaları</u>	<u>Örnekler</u>
I.	Milli şuur uyardırmaya çalışmıştır.	İşgalleri protesto için mitingler düzenlemesi çağrısı yapmıştır.
II.	Tam bağımsızlık ilkesinden taviz vermemiştir.	Manda ve himaye kesin olan reddedilmiştir.
III.	Mücadeleyi tek merkezden yönetmeyi planlamıştır.	Tüm millî cemiyetleri tek çatı altında birleştirmiştir.
IV.	Millî Mücadele'nin yönetim organı oluşturulmuştur.	Son Osmanlı Mebusan Meclisi toplanmıştır.

Tablodaki numaralanmış eşleştirmelerde yer çalışmalardan hangisi ilişkili olduğu örnekle ilgili değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

10. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda yer alan bazı maddeler şunlardır:

- I. Yunanlar 15 gün içinde Trakya'yı boşaltıp Meriç Nehri'nin batısına geçecek ve bölge TBMM hükûmetine bağlı birliklere teslim edilecektir.
- II. Doğu Trakya'nın güvenliğini sağlamak için 8000 kişilik Türk Jandarma Birliği görevlendirilecektir.
- III. İtilaf Devletleri barış antlaşması imzalanana kadar İstanbul'da kuvvet bulundurmaya devam edecektir.
- IV. Türk ordusu barış antlaşması imzalanıncaya kadar Çanakkale ve Kocaeli bölgesinde belirlenen çizgide kalacaktır.

Bu maddelerden hangisi Osmanlı Devleti'nin hukuken yok sayıldığını gösterir?

A) IV

B) III

C) II

D) I